

Patentu valde

Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes

Publicēts: 13.11.2020.

Atjaunināts: 02.12.2022.

Kas ir ģeogrāfiskās izcelsmes norādes?

Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes attiecinās uz produktiem, kuru atpazīstamība ir saistīta ar konkrētu ģeogrāfisko reģionu.

Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes ir ģeogrāfisks nosaukums vai cits apzīmējums, kuru lieto, tieši vai netieši norādot uz preču vai pakalpojumu ģeogrāfisko izcelsmi, arī uz to raksturu vai īpašībām, kas saistītas ar šo izcelsmi.

Aizsargātas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes lauksaimniecības un pārtikas produktiem ir nosaukumi, kas identificē produktu, kuru kvalitāte vai reputācija ir cieši saistīta ar ģeogrāfisko izcelsmi. Šie produktu nosaukumi ir aizsargāti ar Eiropas Savienības tieši piemērojamiem, kā arī dažādu valstu tiesību aktiem un starptautiskiem nolīgumiem.

To galvenie uzdevumi ir:

Nodrošināt intelektuālā īpašuma aizsardzību.

Aizsargāt produktu nosaukumus no ļaunprātīgas izmantošanas.

Informēt patērētājus par produktu ģeogrāfisko izcelsmi, kvalitāti, ražošanas tradīcijām.

Veicināt produktu ražošanas dažādību.

Radīt produktiem ar īpašām iezīmēm lielāku konkurētspēju tirgus apritē, salīdzinot ar līdzīga veida produktiem.

Eiropas Savienībā ir izveidoti vairāki Aizsargāto produktu nosaukumu reģistri, kuros ir iekļauti Garantēto tradicionālo īpatnību, Aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un Aizsargātu cilmes vietas nosaukumu shēmas produkti.

Šie produkti ir marķēti ar ES atpazīstamiem logotipiem:

ES Garantēto tradicionālo īpatnību reģistrs

2011.gada 13.decembrī tradicionāls Kurzemes novada ēdiens „[Sklandrausis](#)” tika iekļauts ES Garantēto tradicionālo īpatnību reģistrā.

2014. gada 8. janvārī ES Garantēto tradicionālo īpatnību reģistrā (GTĪ) ierakstīta tradicionālā latviešu rupjmaize "[Salinātā rudzu rupjmaize](#)".

2015. gada 13. novembrī ES Garantēto tradicionālo īpatnību reģistrā (GTĪ) ierakstīts Latvijas vērtība un dārgums "[Jānu siers](#)".

ES Aizsargāto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrs

2015.gada 13.februārī ES Aizsargāto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrā tika iekļauts produkts „[Carnikavas nēģi](#)”, kļūstot par pirmo Latvijas pārtikas produktu šajā reģistrā.

2018. gada 28. augustā "[Rucavas baltais sviests](#)" ierakstīts ES Aizsargāto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (AGIN) reģistrā.

ES Aizsargāto cilmes vietas nosaukumu reģistrs

2015.gada 9.oktobrī ES Aizsargāto cilmes vietas nosaukumu reģistrā tika iekļauts Ziemassvētku tradicionālais ēdiens „[Latvijas lielie pelēkie zirņi](#)".

2022. gada 15. novembrī ES Aizsargāto cilmes vietas nosaukumu un aizsargāto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrā iekļauts produkts "[Salacgrīvas nēģi](#)".

[Eiropas aizsargātie - Latvijas īpašie produkti.](#)

Vairāk par lauksaimniecības un pārtikas produktu reģistrāciju [ŠEIT](#).

Eiropas Savienībā reģistrētos un pieteiktos produktus var apskatīt [ŠEIT](#).

Ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu meklēšana ES un ārpus tās [ŠEIT](#).

Latvijā atbildīgā institūcija par lauksaimniecības un pārtikas produktu Aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, Aizsargātu cilmes vietas nosaukumu un Garantēto tradicionālo īpatnību produktu reģistrāciju ir [Zemkopības ministrija](#). Ģeogrāfisko norāžu aizsardzība ar trešajām valstīm [ŠEIT](#).

Kontaktinformācija

Veterinārā un pārtikas departamenta Biotehnoloģijas un kvalitātes nodaļas eksperti:

☎ Ginta Dzerkale tel. [+371 67027404](tel:+37167027404), e-pasts: Ginta.Dzerkale@zm.gov.lv

Juris Zinārs tel. [+371 67027294](tel:+37167027294), e-pasts: Juris.Zinars@zm.gov.lv

---

<https://www.lrpv.gov.lv/lv/geografiskas-izcelsmes-norades>